

gaa til det Beløb, der bliver tilbage, naar vi trækker det direkte Tilskud fra hele det Beløb, Staten sætter i dette Foretagende, eller altsaa holde os til de $\frac{6}{10}$ af Laaneværdien, hvilket er ca. 13 000 Kr. eller nøjagtigt 13 200 Kr.

Det ærede Medlem Hr. Olufson tilføjede mig den Udtalelse, at man nu i vore Dage kunde faa Jorden helt gratis eller næsten gratis. Jeg tror dog, det ærede Medlem maa have misforstaaet mig. Jeg har ikke stillet i Udsigt, at man kunde købe Jord gratis, men jeg har sagt, at naar man i disse Dage køber en Ejendom med Besætning og Inventar og fuldt besat med Bygninger, saa er Værdien af Besætningen og Inventaret og først og fremmest af Bygningerne steget saa stærkt, at den i de allerfleste Tilfælde udgør hele Købesummen, ja, i Virkeligheden, hvis disse Ting skulde anskaffes fra nyt, udgør mere end Købesummen, og i saa Tilfælde er Jorden altsaa gratis. Men hvis man vil købe den nøgne Jord — det er ikke noget nyt, det er et gammelt Fænomen i Landbruget —, saa er Jorden selvfølgelig ikke gratis. Men der er den Ejendommelighed ved det, at Jordprisen er noget af det, der er steget mindst fra 1914 til i Dag. Medens alle Varer, hvad enten de produceres her i Landet eller indføres udefra, hvad enten de kommer fra Landbruget, eller de kommer fra Byerhvervene, er steget, som alle ved, meget stærkt i Pris og Bygninger ogsaa, saa er Jorden vel steget i Pris, men ikke i stærkere Tempo, end den steg før Krigen. Ja, der var et enkelt Aar i Krigen, hvor der var et Pust op, men saa er det igen slækket af, saaledes at i Virkeligheden den Prisstigning paa Jord, der har fundet Sted under Krigsaarene, har været meget ringe. Naar nu det ærede Medlem Hr. Olufson venter en stigende Tendens i Jordpriserne, kan det jo være, han faar Ret. Det er meget farligt i disse Tider at give sig af med den Profession, som er Profetens; man bliver meget let slaet for Munden, hvis man giver sig til at komme med Forudsigelser. Men jeg kan dog ikke tilbageholde den Bemærkning, at det forekommer mig ikke, at der netop i Øjeblikket er mange Ting, der tyder paa, at vi staar overfor en stærk Stigning af Jordpriserne. Jeg er snarere tilbøjelig til at mene, at der i den Del af Landet, som dette Forslag særlig skulde komme til gode, nemlig Jylland, er større Sandsynlighed for, at der kommer et stort Udbud af Jord med tilsvarende Nedgang i Priserne.

Det ærede Medlem Hr. Olufson og, hvis jeg ikke tager fejl, ogsaa det ærede

Medlem Hr. Niels Frederiksen havde deres store Betænkelse ved dette Lovforslag, fordi dets Gennemførelse først og fremmest vilde bevirke, at Jordpriserne vilde stige; og det i hele Lovforslaget, som der egentlig var Grund til at være mest betænkelig ved — det blev udtalt direkte af det ærede Medlem Hr. Olufson og maaske ogsaa af det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen, jeg tvivler i alt Fald ikke om, at det var hans Mening —, det var, at der ikke var truffet Foranstaltninger til, at man kunde ekspropriere Jorden, altsaa købe Jorden ved Tvang. Jeg maa nu sige, at dette med Ekspropriation af Jord her i Landet er en gammel Traver, som synes at skulle ud, hver Gang man taler om Udstykningssspørgsmaal. Det er blevet til en fiks Idé ligesom andre Slagord i den almindelige Diskussion, som man altid kører frem, uden at man i Virkeligheden gennemtænker Sagen. Jeg tror ikke, at de, der er saa ivrige for, at vi for virkelig at faa en Jordreformlovgivning, som man kalder det, og virkelig faa Gang i Udstykningsarbejdet absolut skal ind paa Ekspropriation af Jord, jeg tror ikke, at de har gennemtænkt, hvad de foreslaar. Hvis man vidste, hvad det vilde medføre for det danske Landbrug, netop som dette er organiseret, med den mægtige Kapitalanbringelse, der er i det danske Landbrug, hvor selve Jordværdien er det mindste, men hvor mere og mere af Værdierne knytter sig til Bygninger, til Besætning og Inventar og til hele den Kultur, som en Mand gennem sit Arbejde, tidt gennem et helt Menneskelivs Arbejde, tilvejebringer for en Ejendom — hvis man gør dette rigtigt op, saa vil man forstaa, at den danske Landbruger mindre end Landbrugerne i andre Lande taaler, at man fører en saadan Usikkerhed ind over Landbruget, som vilde følge af, at man lod Ekspropriationsbestemmelser svæve over den enkelte Ejendom. Men man vil ogsaa forstaa, at al den Tale om, at blot man faar Ekspropriationsbestemmelser her i Landet, saa er alting godt, har meget lidt paa sig; for der er Jord nok at købe, der mangler ikke i nogen Egn Jord at købe, og der er heller ikke Fare for, at selv et Lovforslag som det, der her er fremsat, i mindste Maade skulde kunne give Anledning til, at Jorden blev fordyret.

Jeg skal oplyse, at i Aaret 1919 var der i alt ved de Ejendomshandler, der fandt Sted af Ejendomme paa over 4 Tdr. Hartkorn, altsaa af større og største Gaarde af dem, der her kommer i Betragtning, solgt 1 551 Gaarde med i alt 11 778 Tdr. Hartkorn. Arealet er ikke angivet, men hvis